

Brief aan Wilken Engelbrecht

Kees Mercks

Amsterdam, Bevrijdingsdag 2022

Waarde en zeer gewaardeerde amice,
beste (straks) zestigjarige Wilken,

Ten eerste van harte gefeliciteerd met je verjaardag. Deze gelukwens giet ik gaarne in de vorm van jouw nieuwsbrief die wij traditiegetrouw elk jaar in januari van je ontvangen en waarin je kond doet van je eigen prestaties en het welzijn van jou en je gezin. Ook voeg ik hier een heiligenplaatje bij, dat van mijn favoriete Sinte Barbara, die zo ellendig door onthoofding aan haar eind kwam omdat zij haar christelijke geloof, gesymboliseerd in de toren met drie vensters, gestand wilde doen. Deze afbeelding is vervaardigd door de meester van de Vyšebrod-madonna, maar dat wist je vast zelf al.

Jij hebt je *semper praeclare* ingespannen voor de neerlandistiek *extra muros*. Hoe moet ik mezelf hierin positioneren? Als *bohemicus extra muros* met intramurale banden met de Nederlandse taal? Ik heb wat betreft de literatuurwetenschap altijd gestreefd naar het etableren van de Tsjechische structuralisten en de Tsjechische literatuur door analyse en vertaling, naast Comenius' analytische en synthetische ook zijn synkritische methode toepassend.

Wat hebben de recente jaren opgeleverd? Mijn laatste uitgebreide wetenschappelijke artikel stamt uit 2019: een analytische beschrijving van Comenius' oorspronkelijk in het Latijn geschreven schooltoneelstuk, in de vertaling van Fransois Hoogstraeten, *De verrezzen hondschen Diogenes* (1672). Het is terug te vinden POES 34: *Leaving the stage. Festschrift for Jenny Stelleman* (Pegasus). Het aardige aan deze uitgave is dat deze in een convoluut samengebonden is met Erasmus' meesterwerk *Lof der zotheid*, eveneens door Hoogstraeten uit het Latijn vertaald. Voor mij gold in dit vermakelijke stuk als hoogtepunt het

‘baxken met groen’ dat de ascetische Diogenes in zijn ton prefereerde boven een vleesrijk banket. Diogenes was dus al vega!

In 2020 kwam met vertraging mijn non-fictionele vertaling van de catalogus *Mundi Comenii* uit, bestemd voor het Comeniusmuseum in Naarden. In 2022 verscheen mijn bijdrage ‘Comenius en Amsterdam’ in het drietalige *Jan Amos Comenius, vier eeuwen voetsporen in Nederland*, waarvoor ik ook de redactie op me nam van het Nederlandse deel. Wees echter niet bevreesd, amice: mijn eigen boek over Comenius in Amsterdam (met onder andere Hartmanns reisverslag) komt ook ooit echt een keer uit!

Daarnaast ben ik literatuur blijven vertalen, *being lost in translation* (verslaafd aan vertalen). Naast poëzie (nieuwe hobby) verschenen er in 2020 van Karel Čapek het toneelstuk *De witte ziekte*, waarvan ik meende dat dit in coronatijd een kassucces zou worden, wat echter enigszins tegenviel, en van Bohumil Hrabal het vroege proza *Bambini di Praga 1947*, al heerlijk hrabalesk surreëel. En *anno currente*, amice, een verhalenbundel van Bianca Bellová, genaamd *Flarden* en een ‘roman in verhaalvorm’ van Lidmila Kábrtová: *Duistere plekken. Deo volente*, want de subsidiepot voor vertalingen uit het Tsjechisch van het Tsjechische Ministerie van Cultuur is dit jaar door bezuinigingen getroffen. En *proximo anno*, amice, verschijnt mijn nieuwe vertaling van Hašeks *De brave soldaat Švejk... Opus magnum magnificentum*.

Gelukkig lijkt corona nu goeddeels voorbij. Wij zijn ervoor gespaard gebleven, al heeft één *filius* een lichte vorm ervan onder de leden gehad. Beide *filii* zitten *in musica*. Senior (basgitaar) toert momenteel door Engeland, waar de band goed boert. Junior (elektronische muziekproductie) zit nog op de Hogeschool voor de Kunst Utrecht, maar hij doet het goed, nog één jaar hopelijk.

Tot slot wens ik jou en de jouwen *multa prosperitas* toe, *in labore et sanitate*.

We hopen nog vele fraaie informatieve nieuwsbrieven van jouw hand te mogen ontvangen!

Tuus servus humilis, extra intraque muros,
Cornelius Mercksius, amsterdamensis

drs. Kees Mercks / keesmercks@gmail.com

vh: Universiteit van Amsterdam

Spuistraat 210,

1012 VT Amsterdam, NL

This work can be used in accordance with the Creative Commons BY-SA 4.0 International license terms and conditions (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>). This does not apply to works or elements (such as image or photographs) that are used in the work under a contractual license or exception or limitation to relevant rights